

КЗ КОР "ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ"

**ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ №5**

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність: 223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма: Лікувальна справа
Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр
Мова викладання: Українська

Тема: Пропедевтика внутрішніх хвороб.

**Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів
травлення**

Підготував викладач: *Шулла М.І.*
Розглянуто та схвалено на засіданні
циклової комісії
клінічних дисциплін
Протокол № _____ від "___" _____ 20__ р.
Голова _____ Марія ШУЛЛА

СТРУКТУРА ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Тема заняття:

Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення, зокрема печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози

Результати компетентнісного навчання:

➤ **Фахові компетенції:**

❖ **Знання:** - здатність студента:

- Обстежити пацієнтів згідно діагностичного алгоритма:
- Проводити суб'єктивне і об'єктивне обстеження.

❖ **Розуміння** – здатність студента:

Проведення опитування, пальпації, перкусії, аускультатії хворих з різною патологією органів травлення, зокрема печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози.

Вивчення методики проведення поверхневої та глибокої пальпації органів черевної порожнини, правила пальпації печінки, діагностичне значення. Підготовки пацієнтів до лабораторних та інструментальних методів дослідження

❖ аналіз отриманих даних.

❖ визначення показників лабораторних досліджень (загального та біохімічного аналізу крові, дуоденального зондування).

❖ ознайомлення із сучасними методами функціональної, інструментальної діагностики захворювань органів ШКТ.

❖ **Застосування знань** – здатність студента

- Застосувати знання базових дисциплін.
- Використувати діагностичний алгоритм для висування і обґрунтування попереднього діагнозу на основі зібраного анамнезу та фізикального обстеження, підтверджувати та уточнювати його даними додаткових обстежень для клінічного діагнозу.

Демонструвати такі компетенції:

- опитування пацієнтів із захворюваннями органів травлення;
- проведення огляду, поверхневої та глибокої пальпації, органів черевної порожнини. Аналіз отриманих даних;

- визначення нижньої межі печінки за допомогою пальпації.
- проведення дуоденального та фракційного зондування, визначення діагностичного значення метода РН-метрії шлункового соку;
- підготовка пацієнтів до рентгенологічних методів обстеження (рентгенографії шлунка, іригоскопії, холецистографії).

❖ **Аналіз** – здатність студента:

- Порівнювати симптоми і синдроми захворювань.
- Проводити диференціальну діагностику захворювань.

❖ **Синтез** – здатність студента:

- Встановити зв'язок між загальноклінічними і спеціальними обстеженнями хворого
- Пояснювати принципи суб'єктивного та об'єктивного обстежень .

❖ **Оцінювання** – здатність студента:

- Обговорити запитання пацієнту при зборі анамнезу.
- Аргументувати доцільність проведення додаткових методів обстеження.
- Передбачити зміни симптомів в залежності від перебігу і стадії хвороби

❖ **Загальні компетенції:**

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність планувати та управляти часом.
- Навички інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність генерувати нові ідеї.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Вміти правильно організовувати послідовність дій.
- Вміти критично оцінювати свою роботу.
- Вміти бути здатним до взаємодії і партнерства.
- Вміти застосовувати медичну етику і партнерство.
- Нести професійну відповідальність за свої дії.
- Вміти бути уважним та спостережливим.
- Вміти працювати в команді та приймати спільне рішення.

1. Методи навчання:

- вербальні (пояснення, інструктаж, розповідь, бесіда, навчальна дискусія, медичний інструментарій);
- наочні (схеми, алгоритми, муляжі, мультимедійні засоби, відеофільм);
- практичні (практичний тренінг);
- інтерактивні, інноваційні : проблемні ситуації та питання, «мікрофон», дискусія, «робота в малих групах».

2. Методи контролю:

- індивідуальне опитування;
- тестовий контроль;

- ситуаційні задачі;
- самоконтроль.

3. Міждисциплінарна інтеграція:

№ п\п	Назви дисциплін	Знати	Вміти
1. Попередні (забезпечуючі) дисципліни			
1	Анатомія	Анатомічні особливості будови ССС	Знати їх проекцію на скелеті грудної клітки та муляжі
2	Фізіологія	Фізіологічні функції ССС	Пояснити їх клінічне значення
3	Латинська мова	Латинську термінологію	Застосовувати її при вивченні теми
4	Патоморфологія	Етіологія та патоморфогенез захворювання ССС	Розрізняти їх при захворюванні ССС
5	Фармакологія	Особливості застосування лікарських засобів при набряку легень	Здійснити індивідуальний підбір лікарських засобів
6	Догляд за хворими	Долікарська допомога, накладання венозних джгутів на кінцівки	Виконувати ін'єкції, аспірацію, ШВЛ, догляд
II. Наступні дисципліни			
	Клінічні дисципліни	Загальноклінічні обстеження пацієнтів	Виконувати суб'єктивне і об'єктивне обстеження.
III. Внутрішньопредметна інтеграція			
1	Тема: Спеціальна частина	Діагностика захворювань	Застосовувати діагностичний алгоритм.

4. Навчальна література:

Основна:

- *Внутрішня медицина: Терапія: підручник* / Н.М. Середюк, І.П. Вокалюк. — К.,
- *Єнішин А.В.* Внутрішні хвороби. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2005.

- *Круглікова В.М., Шевцова Л.І.* Практикум із внутрішніх хвороб у модулях. — К.: Медицина, 2008.
- *Мостовий Ю.М.* Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів. — Вінниця, 2011.
- Емпендіум.

Додаткова:

- Л.М. Ковальчук - Київ: Медицина, 2009
- Філоненко М.М. Психологія спілкування:[текст]підручник/М.М. Філоненко - К.: центр учбової літератури, 2008
- Максименко С.Д., Філоненко М.М. Педагогіка вищої медичної освіти:[текст]підручник/С.Д. Максименко, М.М. Філоненко - К.: центр учбової літератури, 2014
- Філоненко М.М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря монографія/ М.М. Філоненко - К.: центр учбової літератури, 2015

5. Підготовчий етап: (тривалість етапу – 15 хвилин)

Мотивація навчальної діяльності:

«Хто добре діагностує, той добре лікує».

«Пропедео» - вивчаю попередньо.

«Пропедевтика» –це розділ медицини про діагностування, причому більше всього навчальних годин відведено по внутрішній медицині, тому набуті знання будете застосовувати в будь-якій медичній галузі.

Навчитись методам обстежень можна, якщо знаєте, які очікування отримаєте при проведенні певних загальноприйнятих методик і як їх інтерпретувати для встановлення діагнозу, але вам треба постійно практикувати, щоб розвинути свої навички, по аналогії з навчанням гри на музичних інструментах. Треба спочатку навчитись визначати норму , тоді будете відрізняти патологію . Спочатку відпрацьовуйте навички суб'єктивного і фізичного обстеження вдома, на практичних заняттях в малих групах, удосконалюйте майстерність на виробничій практиці, використовуйте навчальну літературу і інтернет-ресурси, данні доказової медицини.

Перевірка теоретичної підготовки методом «мікрофон», тестування.

6. Основний етап: (тривалість – 180 хв)

Моделювання ситуацій в малих групах та виконання завдання:

а) ознайомитись з правилами роботи в малих групах

б) виконати діагностичний алгоритм -провести суб'єктивне і фізикальне обстеження

в) продемонструвати:

- опитування пацієнтів із захворюваннями органів травлення;

— проведення огляду, поверхневої та глибокої пальпації, органів черевної порожнини. Аналіз отриманих даних;

— визначення нижньої межі печінки за допомогою пальпації.

— проведення дуоденального та фракційного зондування, визначення діагностичного значення метода РН-метрії шлункового соку;

— підготовка пацієнтів до рентгенологічних методів обстеження (рентгенографії шлунка, іригоскопії, холецистографії).

Заключний етап - 15 хв.

Викладач пропонує арбітру оцінити участь кожного студента по 3-х бальній шкалі.

Висловлює зауваження та коректує дії студентів при виявленні помилок, оцінює роботу всіх студентів в цілому і кожного окремо, якщо студент активний додається 1 бал.

Домашнє завдання:

Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями захворюваннями нирок, крові.

Додатки:

- Практикум
- Інструктивна карта.

**Інструктивна карта
до проведення практичного заняття № 5**

Тема заняття:

Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення, зокрема печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози

1. Мета проведення:

1.1 Після виконаної роботи студент повинен

Знати: методика загальноклінічного обстеження

вміти: провести опитування, огляд, пальпацію, перкусію, аускультацию.

2. Матеріально-технічне оснащення робочого місця: тонометр, фонендоскоп, схеми, таблиці, презентації.

3. Інструктаж з техніки безпеки: проведено інструктаж по правилах роботи з кров'ю, з електроприладами, особиста безпека при роботі з хворими.

4. Короткі відомості з теоретичної частини роботи:

- Пояснити, які ознаки стосуються норми і патології пальпації, перкусії, аускультации.
- Поясніть, що таке симптом, синдром, симптомокомплекс .

5. Зміст і послідовність виконання завдань:

1. Відповідайте на запитання.
2. Оберіть арбітрів.
3. Об'єднайтесь в малі групи по три студенти, розподіліть обов'язки.

Правила роботи в малих групах:

- арбітри оцінюють учасників малих груп;
- кожен учасник міні-групи відповідальний за свою частину презентації, готовий прийти на допомогу іншому;
- кожний учасник може висловити при бажанні;
- всі учасники групи поважають цінності та погляди кожного, навіть якщо не згодні з ними;
- обговорюються ідеї, пропозиції, а не люди, що їх висловили;
- кожен учасник навіть захищаючи свою точку зору відкритий для сприйняття чужих ідей, думок, інтересів інших учасників;
- всі розбіжності, конфлікти під час роботи розв'язуються мирно з урахуванням інтересів учасників;
- всі учасники прагнуть створити відкриту ділову і дружню атмосферу.

4. Сmodellуйте клінічні ситуації та продемонструйте свої професійні компетенції:
 - діагностичний алгоритм;
 - огляд, опитування, пальпацію, перкусію, аускультацию, додаткові обстеження.
 - підготуйте перехресні запитання з еталонами відповідей для малих груп та відповідайте самі по темі заняття.
5. Опрацюйте професійні компетенції тренінгу:
 - опитування
 - огляд, пальпацію, перкусію, аускультацию
 - підготовка пацієнтів до додаткових обстежень.
6. **Методичні рекомендації з виконання та оформлення**
 - опрацюйте схему історії хвороби, розв'яжіть ситуаційну задачу.

Рекомендована література:

- Н.М. Середюк, І.П. Вокалюк. *Внутрішня медицина* — К., 2010
- Єпішин А.В. *Внутрішні хвороби*. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2005
- Круглікова В.М., Шевцова Л.І. *Практикум із внутрішніх хвороб у модулях*. — К.: Медицина, 2008.
- Емпендіум.

7. Домашня робота

Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями нирок, крові

«Інструктивна картка складена викладачем Шулла М.І.

Розглянуто та схвалено на засіданні

циклової комісії клінічних дисциплін

протокол № _____ від « _____ » _____ 20 _____ р

Голова комісії _____ Марія ШУЛЛА